

bylo přenecháno jmění pozůstalostní na místo placení, nebylo toto jmění přenecháno jako dědicům, nýbrž jen ve vlastnosti věřitelů a proto také přejímatel pozůstalosti jure crediti nepředstavuje pozůstalost. Právní povaha této pozůstalosti jako pozůstalosti neujaté trvá dále (Krainz-Ehrenzweig, Erbrecht str. 488, Krasnopolski str. 261, pozn. 5 a rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu Gl. U. 15528). Jest proto o žalobě proti pozůstalosti ustanoviti opatrovníka. Byl tudíž postup dovolacího soudu správným s hlediska právního. Stěžovatelka dovolává se rozhodnutí čís. 4832 sb. n. s. neprávem, neboť jeho předpoklady tu nedopadají.

Čís. 10375.

Úmluva, podle níž někdo bude jezdit s ponechaným si autem samostatně a na vlastní účet na koncesi druhého smluvníka, jest nicotnou a nelze z úmluvy té vyvozovati proti druhému smluvníku nárok na náhradu škody z odhlášení auta.

(Rozh. ze dne 9. prosince 1930, Rv II 818/29.)

Žalobce ujednal se žalovaným, že bude na jeho autodrožkářskou koncesi jezdit samostatně a na vlastní účet autem P II 196, jež mu připadlo při rozejití se společností se žalovaným. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody, ježto žalovaný odhlásil u policejního ředitelství vůz P II 196. Oba nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Správný jest názor prvního soudce, že podle § 133 písm. c) živ. řádu jest nedovolené a trestné, by jiná osoba se svým vozem jezdila na koncesi druhé osoby. Neboť živnost autodrožkářská jest podle § 15 čís. 4 živn. řádu živností koncesovanou a jest proto podrobena všem zákonným ustanovením, upravujícím tento druh živnosti, při nichž si vyhrazuje živnostenský úřad zvláštní dohled a nedovoluje žádnou změnu ve věcném nebo místním rozsahu udělené koncese (§§ 36, 39, 40 živn. ř.). Zejména musí býti podle § 55 živn. ř. u těchto živností vyžádáno schválení živnostenského úřadu, chce-li živnostník provozovati živnost třetí osobou. Proto ohrožuje § 133 c) živn. ř. trestem živnostníky, kteří oprávněnosti své zneužívají k tomu, by neoprávněné provozování živností osob třetích bylo kryto. Zřejmým účelem takového krytí jest úmluva stran, podle níž žalovaný jako majitel koncese dovolil žalobci, který koncesi neměl, by jezdil svým autem na jeho koncesi po dobu patnácti let. Žalobce sice tvrdí, že byl tichým společníkem žalovaného, a živnostenský řád prý nezakazuje provádění autodrožkářské živnosti společností. Než i v tomto případě musil by živnostenský úřad výslovně uděliti koncesi společnosti nebo dodatečné přibrání společníka schváliti. Tichý společník nebyl by však bez tohoto schválení oprávněn účastniti se na provozování živnosti tím způsobem, že mu vlastník koncese dovolí, by provozoval živnost vlastním vozem na jeho koncesi. Taková úmluva příčí se pojmu tiché společnosti (čl. 250, 251, 256, 257 obch. zák.) a nevylučovala by trestnost podle § 133 c) živn. ř., po-

něvadž by sloužila k obcházení tohoto ustanovení zákona. Nehledíc k tomu vysvítá z obsahu smlouvy ze dne 14. srpna 1927, že nešlo o založení nové společnosti mezi stranami, nýbrž, jak žalobce původně v žalobě tvrdil, o rozejití dřívější společnosti mezi stranami a o likvidaci společenského jmění. Poněvadž se úmluva o přenechání koncese příčí zákonu, ba takové jednání jest ohroženo trestem, jest řečená úmluva podle § 879 obč. zák. nicotná. Neboť jejím předmětem jest jednání, příčící se zákonnému zákazu, kdežto v případě, kterého se týká rozhodnutí nejvyššího soudu sb. čís. 755 uvedené v důvodech napadeného rozsudku, se nedovolenost nevztahuje na předmět smlouvy, nýbrž jen na osobu smluvníka.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Pokud jde o dovolací důvod nesprávného právního posouzení (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze přisvědčiti dovolateli, že žaloba byla neprávem zamítnuta nižšími soudy. Žalobce tvrdil v první stolici, že dohodou ze dne 14. srpna 1927 ujednal se žalovaným, že bude na jeho autodrožkářskou koncesi jezdit samostatně a na vlastní účet autem značky P II 196, které mu připadlo při rozejití se společností se žalovaným. Toto žalobcovo tvrzení jest v souladu s ujednáním, jak do dohody pojato bylo, a také se zjištěním nižších soudů. Bylo-li mezi stranami ujednáno, že žalobce bude jezdit s ponechaným si autem značky P II 196 na koncesi žalovaného samostatně a na vlastní účet, správně dovedl odvolací soud, že šlo o úmluvu nicotnou podle § 879 obč. zák. a stačí v tomto směru odkázati dovolatele na odůvodnění napadeného rozsudku a na rozhodnutí čís. 9734 sb. n. s., v němž otázka ta zevrubně probrána. Rozhodnutí čís. 755 sb. n. s., jehož se žalobce dovolává, nedopadá na sporný případ. Že žalovaný na svou koncesi jezdil také svým autem, jest bezvýznamné, rozhodným jest jen, že žalobce, nemaje vlastní koncese, provozoval koncesívanou živnost samostatně a na vlastní účet. Žalobou domáhá se žalobce na žalovaném náhrady škody proto, že žalovaný porušil úmluvu, odhlásiv protismluvně u policejního ředitelství 19. září 1927 vůz P II 196. Než, jde-li o úmluvu nicotnou, nelze z jejího porušení odvozovati nárok na náhradu škody, jak blíže odůvodněno v rozhodnutí čís. 6131 sb. n. s., na něž se žalobce odkazuje. Nepřísluší proto žalobci pro porušení úmluvy nárok na náhradu škody a byla žaloba právem zamítnuta nižšími soudy. Pokud dovolatel míní, že šlo o tichou společnost podle čl. 250 a násl. obč. zák., přehlíží, že o tichou společnost nemohlo jíti v souzeném případě, an se nesúčastnil vkladem na podniku žalovaného aniž na zisku a na ztrátě podniku, nýbrž jezdil zcela samostatně svým autem na vlastní účet a nebezpečí.

Čís. 10376.

Uzavřela-li zletilá nemanželská matka se zletilým nemanželským otcem před válkou smír, jímž se otec zavázal na úplné vyrovnání veškerých nároků dítěte složití odbytné, přešla vyživovací povinnost